

12/2013. (III. 29.) NFM rendelet szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

54 841 05	Vasútforgalmi szolgálattevő
-----------	-----------------------------

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

Használható segédeszköz: nincs

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%.

1. feladat**Összesen: 10 pont****Tesztkérdések**

A helyesnek gondolt válasz betűjelét karikázza be! Csak egy betűjel karikázható be, áthúzás, javítás nem megengedett!

1. Kell-e előjelzést adni, és ha igen, milyen módon az Útsorompót ellenőrző fedezőjelzőre? 1 pont

- a. Ha az útsorompót ellenőrző fedezőjelző főlapja két lámpahelyes kialakítású, akkor nem kell, ha a főlapja három lámpahelyes kialakítású, akkor az útsorompót ellenőrző fedezőjelzőre külön előjelzővel kell előjelzést adni.
- b. Az útsorompót ellenőrző fedezőjelzőre külön előjelzővel, vagy főjelzővel kell előjelzést adni.
- c. Nem kell előjelzést adni, mivel az útsorompót ellenőrző fedezőjelző csak az útsorompó működésének ellenőrzésére szolgál.

2. A következőkben felsorolt esetek közül a mozdonyvezetőnek mikor kell Figyelj jelzést adnia? 1 pont

- a. A „Vasúti átjáró kezdete”, „Két-vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete” (András kereszt) jelző, a vasúti pálya mellett elhelyezett útátjárójelző hiányáról történt értesítés esetén az útátjáróhoz való közeledéskor.
- b. A „Vasúti átjáró kezdete”, „Két-vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete” (András kereszt) jelző hiányáról történt értesítés esetén az útátjáróhoz, vagy bejárati jelzőhöz való közeledéskor.
- c. Csak a „Vasúti átjáró kezdete”, (András kereszt) jelző hiányáról történt értesítés esetén az útátjáróhoz való közeledéskor, mivel a vasúti pálya mellett elhelyezett útátjárójelző hiányáról nem kell a mozdonyvezetőt értesíteni.

3. Hogyan kell a motorkocsit tolatási mozgások esetén megjelölni? 1 pont

- a. A motorkocsikkal végzett tolatási mozgások esetén azt a járművet (motorkocsi), amelyről a mozdonyvezető a tolatást végzi, a jármű műszaki kialakításától függően az azonos magasságban elhelyezett lámpák közül egy, vagy kettő fehér fényű lámpával kell megjelölni.
- b. A motorkocsival végzett tolatási mozgások esetén a motorkocsit mindig legalább kettő fehér fényű lámpával kell megjelölni.
- c. A motorkocsival végzett tolatási mozgások esetén a motorkocsit a jármű műszaki kialakításától függően kettő, vagy három fehér fényű lámpával kell megjelölni.

4. Milyen jelző árbócán kell elhelyezni az álló téglalap alakú táblán fehér mezőben csúcsával szembehelyezett 2 tömörfekete háromszöget ábrázoló figyelmeztető jelet? 1 pont

- a. A figyelmeztető jelet a külön előjelzővel rendelkező fény fedező jelző előtt lévő utolsó önműködő fény főjelző árbócán kell elhelyezni.
- b. A figyelmeztető jelet az önműködő fény bejárati jelző előtt 2 m – re, vagy annak árbócán kell elhelyezni.
- c. A figyelmeztető jelet a külön előjelzővel nem rendelkező fény bejárati, illetve fedező jelző előtt lévő utolsó önműködő fény főjelző árbócán kell elhelyezni.

5. Melyik vágányt nevezzük „mellékvágány”-nak?

1 pont

- a. A szolgálati helyek vonatfogadásra kijelölt vágánya. Közelebbi elnevezésüket rendeltetésük határozza meg (pl IC, EC, RO – LA vonatfogadó stb.).
- b. A szolgálati helyek vonatközlekedésre igénybe nem vehető vágánya. Közelebbi elnevezésüket rendeltetésük határozza meg.
- c. A szolgálati helyek vonatközlekedésre igénybe vehető, legfeljebb 300 m hosszú vonatok fogadásra kijelölt vágánya.

6. Mit nevezünk „vonattalálkozás”-nak a forgalmi utasítás előírása alapján? 1 pont

- a. Az azonos irányú, azonos vágányon közlekedő vonatok olyan nyíltvonali találkozását, amikor a később érkező vonat az előbb érkező vonat előtt halad tovább.
- b. Közlekedő vonatoknak a szolgálati hely más-más vágányán történő találkozását.
- c. Közlekedő vonatoknak a szolgálati hely azonos, vagy más – más vágányán történő találkozását.

7. Mit kell érteni „a fejróvas előjegyzési naplóba kell előjegyezni” kifejezésen?

1 pont

- a. Azt kell érteni, hogy a bejegyzést mindig a hagyományos papíralapú fejróvas előjegyzési naplóba kell megtenni.
- b. Azt kell érteni, hogy a bejegyzést a szolgálati helyeken alkalmazott egyéni kivitelezésű (Függelék 7.2. pontjában meghatározott rovatok közül csak a szolgálati helyen szükséges rovatokat kell feltüntetni), de egységes elnevezésű fejróvas előjegyzési naplóba kell megtenni.
- c. Azt kell érteni, hogy a bejegyzést a rendelkezésre álló (elektronikus, vagy hagyományos papíralapú) fejróvas előjegyzési naplóba kell megtenni.

8. Mire szolgál a biztonsági betét szerkezet?

1 pont

- a. Csak a központi reteszelésű váltóknál alkalmazható zárható szerkezet, amely a csúcssínek végállásban történő rögzítésére szolgál.
- b. A rugós váltók alaphelyzetbe történő visszaállítását szolgáló beépített zárszerkezet.
- c. Központi állítású, vagy központi reteszelésű váltóknál a váltó zárszerkezet, vagy a csúcssín végállásban történő felvághatatlan rögzítésére szolgáló zárható szerkezet.

9. Mikor kell a váltók használhatóságáról meggyőződni?

1 pont

- a. Szolgálat átvételekor, ellenőrzések alkalmával, a váltók állításakor, lezárásakor, vonat vágányútjának beállításakor, a váltók gondozása alkalmával. és váltófelvágás után.
- b. Csak szolgálat átvételekor, a váltók állításakor, lezárásakor, és a vonat vágányútjának beállításakor.
- c. Csak a váltók állításakor, lezárásakor, vonat vágányútjának beállításakor, a váltók gondozása alkalmával és váltófelvágás után.

10. Mikor beszélünk arról, hogy a váltó feles állásban van?

1 pont

a. Akkor, ha bármely ok miatt mindkét csúcscsín távol van a tőstíntől, illetve a csúcscsínrögzítő szerkezet nem került végállásba.

b. Akkor, ha a váltó egyik csúcscsínje a tőstíntől távolabb van, mint az előírt távolság.

c. Akkor, ha az egyik csúcscsín a tőstínhez simul, de a másik csúcscsín nem az előírt távolságra van, és a csúcscsínrögzítő szerkezet nem került végállásba.

2. feladat**Összesen: 10 pont****2.1. Aláhúzással jelölje, hogy az állítás az F.1. sz. Jelzési utasítás, továbbá az F.2. sz.****A Forgalmi utasítás melyik fogalom meghatározására vonatkozik?**

3 pont

Több párhuzamos vágány összekapcsolása az anyavágányban (líravágányban) fekvő egyszerű kitérőkkel (váltókkal).

1 pont

- Anyavágány (líravágány)
- Mellékvágány
- Átmenő fővágány

A vágány mentén a vasúti járművek és a rajtuk levő rakományok akadálytalan áthaladásához szükséges tér vágánytengelyre merőleges, ívben fekvő vágányoknál sugárirányú keresztmetszete.

1 pont

- Elsodrési határ
- Úrszelvény
- Rakszelvény

Vonatforgalmat vagy tolatási mozgást szabályozó, a vasúti pálya mellett elhelyezett, helyhez kötött jelző, amely a jelzést, a jelzést adó szerkezet — kar, tárcsa — megfelelő helyzetével, illetve jelzőfényvel (fényekkel) fejezi ki.

1 pont

- Fényjelző
- Alakjelző
- Bejárati jelző

2.2. Egészítse ki a következő mondatokat!

2 pont

Fázishatár: A villamos vontatási transzformátor állomások, illetve transzformátorok felsővezetéki tápszakaszait ..... amely szakaszolókkal feszültség alá helyezhető.

1 pont

Állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán az elől haladó vonat után ugyanarra a vágányra általában csak akkor szabad követő vonatot indítani, ha .....
..... érkezett.

1 pont

2.3. A következő állítások helyességét „Igaz”, illetve helytelenségüket „Hamis” szavak bekarikázásával jelölje!

5 pont

A főjelzők, előjelzők, ismétlőjelzők, tolatás- és gurításjelzők alkalmazására, elhelyezésére, jelölésére vonatkozó részletes előírásokat a MÁV műszaki és üzemi szabályzata tartalmazza.

Igaz Hamis 1 pont

A váltókat a szolgálati helyeken az ÁVU-ban, más szolgálati ágak területén a szolgálati főnök által, saját célú vasúti pályahálózaton a végrehajtási utasításban kijelölt dolgozó köteles gondozni.

Igaz Hamis 1 pont

A bejárat irányú ellenőrző jelzőszabványos állása a „Megállj!” jelzés.

Igaz Hamis 1 pont

A vágányzáró jelző „Szabad” jelzése azt jelzi, hogy a fedezett helyen el szabad haladni, mert a fordítókorongot, a tolópadot a menet részére megfelelő helyzetben rögzítették, illetve a kisiklasztó sarut, a zártuskót, a vágányzáró sorompót a vágányról eltávolították, valamint a zsámolyozó vágányon tolatást lehet végezni.

Igaz Hamis 1 pont

Ha a biztosított fény főjelző fölapján csak egy fény világít és az nem vörös színű, akkor ez azt jelzi, hogy a vonat elejével a jelzőhöz a vonathoz a vonatnál alkalmazható legnagyobb sebességgel szabad érkezni.

Igaz Hamis 1 pont

3. feladat

Összesen: 15 pont

Igaz – hamis állítások

Döntse el az állításokról, hogy igazak (I) vagy hamisak (H)! A döntésének megfelelő betűjelet írja a kipontozott részre! Állításait minden esetben indokolja meg!

Helyes döntés 1 pont, helyes indoklás 4 pont.

3.1. Szabادلátás korlátozottsága: a szabادلátás akkor korlátozott, ha a napszaknak megfelelő jelzéseket időjárás ok (köd sűrű havazás, porfelhő stb.) miatt nem lehet legalább 200 m-ről biztosan látni. _____

3.2. Ha az útátjárón a legközelebbi vonatig el nem hárítható akadály keletkezik, akkor a nyíltvonali sorompókezelő (jelzőőr) köteles erről a szomszédos szolgálati helyek vonatfogadásra kötelezett dolgozóit és a szomszédos állomások forgalmi szolgálattevőit, az állomási sorompókezelő (jelzőőr) pedig az állomásfőnököt azonnal értesíteni és az útátjárót a vágány mellett a nyílt vonal mindkét iránya felől, állomáson pedig a nyílt vonal felől az E.2. sz. Fékutasításban szabályozott módon fedezni. _____

3.3. Állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán állomásról történő vonat indítása (áthaladtatása) előtt, nyíltvonali vonatjelentő szolgálati helyről pedig a vonatnak a továbbhaladást engedélyező jelzőhöz történő közeledésekor a következő vonatjelentő dolgozót a vonat közeledéséről értesíteni kell. Ezt az értesítést visszajelentésnek nevezzük. _____

4. feladat**Összesen: 25 pont****Esettanulmány- utasításbeli szabályok összehasonlítása****Az útátjáró jelzőre vonatkozó előírások és az útsorompó kezelés általános szabályai****4.1. Az útátjáró jelzőre vonatkozó előírások**

13 pont

Az útátjáró jelző alkalmazása

8 pont

Nem kell külön útátjáró jelzőt elhelyezni

5 pont

4.2. Az útsorompó kezelés általános szabályai

12 pont

5. feladat**Összesen: 20 pont****Ismertesse az F. 1. sz. Jelzési Utasítás „A tolatás közben alkalmazható kézi és hangjelzésekre” vonatkozó előírásait!**

A kézi jelzések ismertetése

8 pont

A kézijelzések alkalmazása

12 pont

6. feladat

Összesen: 20 pont

Ismertesse az F. 2. sz. Forgalmi Utasítás „Követő vonat indítása térségi közlekedésre berendezett pályán” témakörből a következőket!

Térközrendszerek

5 pont

Vonatközlekedés az önműködő biztosított térségi jelzőkkel felszerelt pályán

15 pont